

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v torek, dne 12. junija 1934.

Štev. 65.

Tujski promet in ceste

Mnogo se trudijo pri nas zasebniki, razna letovišča in tudi državne in samoupravne oblasti, da se poveča tujski promet v naši državi. Izdajajo se lepe propagandne brošure, ustanavljajo se tujske pisarne, plačujejo se dragi inserati v tujih listih ter je sploh propaganda naših krajev živahna.

A reči moramo tudi, da je uspešna, ker se obeta posebno letos velik dotok tujcev v našo državo. Tako poroča zadnji Avto-vestnik avtomobilskega kluba, da bo obisk nemških turistov, zlasti avtomobilskih turistov posebno velik. Kakor se nam poroča, je prijavljenih že okoli 1000 nemških avtomobilistov.

Letos gre poleg tega tudi mednarodna alpska vožnja skozi Jugoslavijo. Iz Benetk gre pot na Reko, od tu na Sušak in Zagreb, iz Zagreba pa kot zadnja etapa v Ljubljano—Kranjsko goro in München.

Kar malo tesno nam je bilo pri srečanju, ko smo čitali ta program vožnje. Iz St. Moritza v Benetke, od tu pa v Reko! Gladka in krasno urejena je avtomobilska cesta, ki jo bodo prevozili avtomobilisti na tej progi. Toda, ko prestopijo italijansko drž. mejo, bo tudi konec asfaltirane avtomobilske ceste. Od dobrih cest razvajeni avtomobilisti bodo tu spoznali prednosti naših cest in bojimo se, da bodo tuji avtomobilisti le preveč ponosni, če bodo naše ceste.

In tako prihajamo na staro poglavje, ki smo ga že omenili ne vemo kolikrat, ki ga pa še vedno moramo omenjati. Danes, v času avtomobilizma, je vsak tujski promet brez dobrih avtomobilskih cest nemogoč. Škoda za vso propagando, če obenem ne poskrbimo za osnovne pogoje dobrega turizma, če ne nudimo tujcem onih udobnosti, ki jih je tujec vajen po vsem svetu. Kaj pomaga vabiti v deželo tuje avtomobiliste, če pa niso naše ceste urejene za ta promet. Prva naloga, ki jo zahteva tujski promet, so dobre zveze z našimi letovišči. Najprej je treba omogočiti dohod v deželo, šele potem je umestna propaganda za obisk dežele. To je naštevanka tujkega prometa.

Kajti pomisliti je treba le na to, če bi tuji avtomobilisti imeli zaradi slabih cest nepotrebne defekte ali če bi bili sicer nezadovoljni vsled slabih cest. Ali se mi bati, da postane v tem primeru vsak tuji avtomobilist naravnost goreč?

... naše dežele. Alpska vožnja, ki od nekdanj vzbujala v vsem avtomobilskem svetu izredno zanimanje, je vsled tega nad vse prikladna propaganda za vse kraje, ki pridejo v njen program. Od alpske vožnje bi zato mogli imeti nadvse velik uspeh. Toda kaj če naše ceste tujcev ne bodo zadovoljile? V tem primeru bo alpska vožnja propaganda.

Zato je že skrajni čas, da vendar enkrat pričnemo z gradnjo avtomobilskih cest. Če bi se tega nujnega posla lotili že pred desetimi leti in zgradili vsako leto le nekaj nad 10 km ceste, kar bi prav gotovo z lahkoto zmogli, bi imeli danes avtomobilsko cesto že od Kranjske gore do Sušaka. Tudi če bi tuji od Sušaka do Zagreba vozili na slabši cesti, pa bi vendar odnesli iz naše države najlepše spomine, ker bi vsaj od Ljubljane do Kranjske gore vozili po prvovrstni cesti. Pa nismo se pobrigali za dobro avtomobilsko cesto niti na najbolj važnem odseku in zamudili smo celih 15 let. Ali naj zamudimo še novih 15 let?

Dobre avtomobilske ceste niso nobena kaprica naših domačih avtomobilistov, temveč neobhodno potrebno sredstvo, da pride denar v deželo. Čas je že, da se pričnemo tega zavedati in da vabimo tujce v deželo ne le z lepimi plakati, temveč tudi z dobrimi cestami.

Vojška pozdravlja jugoslovanske goste

Veličasten sprejem v Kazanliku. — Počastitev spomina padlih junakov na prelazu Šipka

Nekaj kilometrov vzhodno od Kaloferja se razširi dolina in na vznožju balkanske Srednje gore se odpre dolina rož, ena najlepših dolin Bolgarske, ki nima para tudi v mnogih drugih državah. Zlasti v maju in juniju duhti vsa dolina od vonja rož. A tudi lepi vinogradi so tu in vsa dolina kar puhti od svoje plodovitosti.

Sredi te doline leži mesto Kazanlik, primeroma še mlado mesto, ki se prvič omenja šele v 17. stoletju. Mesto šteje okoli 15.000 prebivalcev, a je pomembno, ker je tu središče vse trgovine z rožnim oljem.

Malo pred mestom so se zbrali vsi avtomobili z jugoslovanskimi gosti in njih bolgarskimi spremljevalci, nato pa so se v dolgi koloni odpeljali na glavni trg, kjer jih je pričakovalo vse mesto in kjer so doživeli sprejem, ki ga dolgo ne pozabijo.

Na velikem glavnem trgu je sredi govorniškega odra v velikem polkrogu pričakovali goste prebivalstvo mesta, na čelu z županom mesta Gurko Sarafinovic. Takoj za njim so bili zastopniki kazanliškega gospodarstva, levo krilo pa je tvoril oficirski kor s polkovnikom Bojčevim na čelu.

Glasni »hura« je zaoril po trgu, ko so se privzeli jugoslovanski gostje, domači pa so zapeli »Hej Slovani!«

Ko je dokončal zbor našo slovansko himno, je stopil na govorniški oder župan Sarafinovic in pozdravil goste s krajšim govorom. S posebnim navdušenjem pozdravlja jugoslovanske goste ter jih poziva, da skupno z Bolgari delajo na to, da se zblizamo ne le s protokoli, kakor sedaj s trgovinsko pogodbo, temveč res iskreno in bratsko. Z vzklikom Bolgarski in Jugosloviji je zaključil svoj govor.

V imenu gospodarskih organizacij je spregovoril Hadži Genčev. Leta se že bori Bolgarska, da dvigne svoje gospodarstvo. Toda nobena država ne more živeti samo svoje gospodarsko življenje, vsaka je navezana tudi na druge države. Zato je posebne važnosti, da se ustvarjajo dobre zveze zlasti s sosednjimi državami in tu treba v prvi vrsti omeniti Jugoslavijo. Potrebno je, da se medsebojno bolje spoznamo in da se medsebojno vzpodbujamo k napredku. Govornik se nato spominja radostne vesti, da je bila baš te dni podpisana med Jugoslavijo in Bolgarsko trgovinska pogodba. Odprla so se s tem vrata za ozko gospodarsko sodelovanje med obema državama, toda ne samo gospodarsko, temveč tudi politično sodelovanje nam je potrebno! Gromski »hura« in »živio« klici so zadoneli po teh besedah na vsem trgu, pevci so zapeli himno, na govorniški oder pa je stopil predsednik ljubljanske zbornice Ivan Jelačin, ter se zahvalil v lepi slovensščini, ki so jo Bolgari dobro razumeli, v imenu jugoslovanskih gostov.

Predvsem se spominja lanskega obiska bolgarskih gospodarskih ljudi v Jugoslaviji. Kakor so vsi zatrjevali, so se počutili pri nas, ko doma. Prav tako moremo izjaviti mi, da se počutimo na bolgarskih tleh ko doma. A še več. Na svojem potovanju skozi Bolgarsko smo doživeli tak triumf slovanske misli, da smo ganjeni. Divili pa smo se tudi sijajni organiziranosti bolgarskega naroda in spoznali, da služi bolgarski narod lepo bodočnost. In zato hočemo delati na to, da se gospodarsko zblizanje med Bolgarsko in Jugoslavijo utrdi in na tem bomo delali ne z besedami, temveč z dejanji. In kakor je dejal vaš trgovinski minister g. Bojadžijev na banketu v Sofiji, da mora biti naša skrb, da se gospodarski interesi obeh držav izpolnjujejo, v tem smislu bomo tudi delali. Živela Bolgarska in njen gospodarski napredek! Viharno navdušene je napolnilo trg, nadaljnje manifestacije pa je preprečila nevihta, ki se je kmalu nato pričela.

Zato so bili jugoslovanski gostje takoj povabljeni na okusno prirejeni banket, ki

je postal posebno znamenit zaradi zdravice, ki so bile izrečene na tem banketu. Posebno pomemben je bil govor načelnika garnizona in tamošnjega voj. arzenala polkovnika Bojčeva. Pozdravlja goste v imenu garnizije. A pozdravlja jih ne le kot vojak, temveč tudi kot industrialec, kot načelnik arzenala. Mi vsi hočemo zblizanje s slovanskimi narodi in smo za vse one, ki delajo na tem zblizanju. Vse nas južne Slované spaja naša slovanska Donava. Polkovnik Bojčev se nato spominja dijaških let na Dunaju, ko je živel skupno z jugoslovanskimi študenti. Vsi so peli iskreno bolgarske pesmi in vsi jugoslovanski študenti so bili ena družina. Takšni časi naj zopet nastopijo.

Sem bolgarski oficir, ali sem tudi Slovan in tudi južni Slovan in kot tak vam kličem: Živeli slovanski bratje!

Nepopisno navdušenje je takrat zavladalo.

Nato je pozdravil jugoslovanske goste poleg mnogih drugih govornikov še nad vse simpatični žel. inž. Sava Tintorov. Smo na tleh, kjer so se rodili prvi borci za bolgarsko svobodo Levski in Botev in drugi. Tu so se rodili prvi bolgarski heroji in v njih duhu na delo za gospodarski napredek obeh narodov. Kot bolgarski železnikar želi, da bi že skoraj prišel čas, ko bodo jugoslovanske železnice vozile od Jadranskega do Črnega morja.

Med drugimi Jugoslovani se je zahvalil za številne pozdrave tudi gen. tajnik Zadr. gospodarske banke dr. Slokar. Čeprav smo zemljepisno daleč, se čutimo danes blizu. Ko sem bil še v gimnaziji, so se med nami širile slike Šipka pasu. Ob njegovem vznožju je potrebno, da počastimo spomin onih, ki so padli na tem pasu za svobodo Jugoslovancev. Bolgarski gostje, ki so nas lani obiskali v Jugoslaviji, so bili pionirji zblizanja med obema narodoma, danes po tem krasnem sprejemu in po vseh lepotah, ki smo jih doživeli, pa hočemo postati mi neumorni apostoli tega zblizanja.

Viharno odobravanje je sledilo tem besedam, godba je zaigrala himne in južnoslovansko bratstvo je postalo resnica.

Na prelazu Šipka.

Krasne so bile zdravice, lepo razpoloženje je osvojilo vse, toda program je klical naprej in že so brneli motorji avtomobilov. In po lepi cesti, ki so jo zgradili trudoviki, smo se vzpeli na 1440 m visoki Šipki pas. Pod vrhom prelaza pa je krasna ruska cerkev s pozlačenimi kupolami v spomin na junake, ki so padli v krvavi večdnevni bitki v l. 1877., ko so na tem prelazu branile turške čete zadnji vstop v Bolgarsko. Krasna je ta ruska spominska cerkev in na vseh njenih stenah so velike plošče, v katerih so vklesana imena polkov in oficirjev, ki so padli na tem prelazu. Dvanajst velikih plošč je v cerkvi in na vsaki je okoli 200 imen oficirjev. Neusmiljeno je kosila smrt borca za svobodo slovanskega Balkana.

Cerkev ima silne dragocenosti, darila ruskih carjev in ruskih velikašev. Tako so nam pokazali evangelij z debelimi srebrnimi in bogato pozlačenimi platnicami, ki tehtajo 21 kg. Diven je nadalje dar carja Aleksandra, v zlatu izrezljana ikona o rojstvu Kristusa. Pa tudi stare slike ima cerkev, tako staro Kristusovo sliko iz 15. stoletja.

Prižgali smo svečice v spomin padlih junakov, kupili si male spominčke, nato pa so nas dvignili avtomobili na prelaz Šipka. Tu so nas že čakali oficirji iz Kazanlika, a tudi odposlanci iz zbornice v Varni, katere področje se pričenja na drugem koncu Šipka prelaza. Tu nas je pozdravil stari častni predsednik Kostadin

Genov, ki je prišel sem, kljub temu, da mu je umrla pred dobrim tednom ljubljena žena, s katero je živel 52 let v srečnem zakonu. Tu pa so se poslovili od nas tudi zastopniki plovdivske zbornice z dr. Obrežkim na čelu, ki so nas vse do tu spremljali in nas izročili v varstvo svojim tovarišem iz Varne. Ni čuda, če so bili vsi jugoslovanski gostje kar prevzeti od takšne pozornosti!

Ko so bili vsi govori izrečeni, pa se je v lepem in kratkem govoru spomnil tu pokopanih herojev iz osvobodilne vojne ter koncem svojega govora izlil na njih grobe steklenico izvrstnega kazanliškega vina ter obsul njih grobe z rožami. Gosta megle je zakrivala vrh sv. Nikole s 37 metrov visokim spomenikom, ki se vidi daleč v okolico, in žal preprečila, da bi se povzpeli tudi do spomenika.

Še enkrat smo se ozrli proti gostoljubnemu Plovdivu, proti divni dolini rož, kjer smo doživeli toliko lepih trenutkov, še enkrat smo si segli v roko in si obljubili medsebojno podpiranje za zblizanje obeh narodov, nato pa smo zasedli avtomobile in se odvozili proti Gabrovu — bolgarskemu Manchesteru.

Češkoslovaška in Rumunija priznata sovjetsko Rusijo

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš in rumunski zunanji minister Titulescu sta poslala enako se glaseči pismi Litvinovu, v kateremu mu sporočata, da je bilo na konferenci Male antante v Zagrebu dne 22. januarja 1934. sklenjeno, da je že prišel čas, v katerem morejo članice Male antante vpustiti svoje stike s sovjetsko Rusijo. Zato sta češkoslovaška, oziroma rumunska vlada sklenile, da priznata sovjetsko Rusijo in da imenujeta svoja poslanika in pooblaščenca ministra za Moskvo. Litvinov je nato odgovoril, da bo tudi sovjetska vlada imenovala svoja poslanika in pooblaščenega ministra za Prago in Bukarešto. Koncem svojega pisma izraža Litvinov upanje, da bodo s tem za vedno vpostavljeni prijateljski stiki in da bodo vse tri države sodelovale za ohranitev miru.

Tako v Rumuniji, ko v Češkoslovaški in v Rusiji so vest o obnovi diplomatskih odnosov sprejeli s splošnim odobravanjem.

PODMLADEK JADRANSKE STRAŽE

Trgovsko-nadaljevalne šole v Ljubljani

priredi v sredo, dne 13. junija ob pol 21. v veliki dvorani Trgovskega doma

AKADEMIJO

s tem sporedom:

1. Bože pravde — pojo učenci.
2. Pozdrav gostom — govori Aljančič Ernest, III. a razred.
3. Večer na školju — telovadni nastop.
4. Slika z Jadrana — deklamira Pungertar Lidiya, II. b razred.
5. Pomladno prebujenje — krilovka — Stančič Tonče, I. a razred.
6. Sarafan — Kje so tiste stezice... — poje Cesar Miša, III. b razr., s spremljevanjem klavirja.
7. Morje — predava Mihelčič Ivanča, III. b razred.
8. U proletoj noči — kitara igra Prime Josip, III. a razred.
9. Šestorica — telovadni nastop.
10. Venček Narodnih pesmi — igrata Orešič Ruža, III. razred in Prime Josip, III. a razred.
11. Kao zlatan san — poje Šlemberger Julka, III. c razred, s spremljevanjem klavirja.
12. Vsi so prihajali — duet vijolin s spremljevanjem kitare.
13. Pogreb na morju — deklamira Klasek Slavko, II. a razred.
- O D M O R.
14. Prvi ples — veselogra v enem dejanju.
15. Razdelitev dobitkov srečolova.

Novi trošarinski pravilnik za vino

Dodatno k članku pod tem naslovom nam je vinski trgovec poslal o vprašanju, ali ustreza nova ureditev pobiranja banovinske trošarine interesom vinogradništva, ta članek:

Novi trošarinski pravilnik za vino ne prinaša tudi vinogradnikom nobenega dobička, ampak nasprotno škodo in to iz teh ozirov:

1. Vsaj polovica vin malih pridelovalcev ne odgovarja današnjim zahtevam konsumenta. Šele s pravilnim rezanjem in primernim šolanjem naredi trgovec ta vina sposobna za neposredni konsum. To je nepobitna resnica, čeprav se bo temu ugovarjalo. Če bi trgovec takih, navadno preklislih in šibkih vin ne pokupil, bi jih pridelovalci v svojo škodo (tudi na zdravju) sam popil, ker gostilničar, še manj pa privatnik, ne moreta uporabljati takih vin. Da bi pa pridelovalec (tudi šele v dolednem času) mogel sam svoj pridelek primerno urediti, pa pri današnjih razmerah še dolgo ni misliti in tudi v vinogradniško bloj naprednih državah, kakor na primer v Franciji, to ni mogoče.

2. Trgovec svojim odjemalcem navadno kreditira. Vinogradnik pa ne bi mogel čakati za prodanih 50 do 100 litrov vina dva ali več mesecev, da dobi denar od stranke. Ker bi vinogradnik brez denarja ne mogel dati, stranka pa mogoče ne takoj plačati, bi ne prišlo do kupčije in konsum vina bi bil manjši.

3. Kadar proda vinogradnik trgovcu, dobi takoj denar, ker proda vse naenkrat, ima tudi samo enkrat s stroški združeni posel »točenjak«.

4. Če kupi trgovec vino, kupi naenkrat vso množino. Pri nadrobni prodaji bi oddajal pridelovalec naenkrat n. pr. 100 litrov, potem zopet en teden nič in zopet 100 litrov itd. Kakor znano, morajo pa biti kletni sodi, da se vino ne pokvari, vedno polni. Če bi torej producent v malih množinah prodajal, bi moral vedno dotakati, toda s čim? Ali pa bi moral vsakokrat, ko bi kaj prodal, ostanek pretočiti, toda tudi to je nemogoče, ker prvič noben vinogradnik nima na razpolago sodov vseh

mogočih velikosti, drugič pa bi bilo tako desetkratno ali večkratno pretakanje v letu za kvaliteto vsakega vina naravnost pogubno.

5. Privatne stranke nimajo lastnih sodov, da bi kupovale vino, posoditi jih mora trgovec. Ker hoče nova trošarinska uredba trgovca od prodaje privatnikom izključiti, bi moral nabaviti vinogradnik take male sodčke, da bi mogel privatnim strankam prodajati. Da pa izključujejo draga nabava sodov, njih pravilno vzdrževanje in drago cementiranje takšno, direktno prodajo, je jasno. Praktično bi zato mali in srednji producenti sploh ne mogli prodajati vina. Trgovec uporabi sode od 50 do 100 litrov po 6 do 10 krat letno, medtem ko bi pridelovalec mogel komaj 1 ali 2 krat letno izrabiti te sode.

6. Na škodo legitimnih trgovcev, ki plačujejo visoke davke, bo nova naredba koristila samo skrivnim trgovcem, ki bodo kupovali vino v produkcijskih krajih in pošiljali pod krinko producentov vino privatnim strankam.

Način pobiranja nove trošarine tudi ni iz socialnega stališča pravičen. Premožnejši privatni potrošniki bodo lahko naročili večje množine vina direktno od vinogradnika in bodo prosti banovinske in običinske trošarine v skupnem znesku Din 2— do 2:50 na vsak liter, siromašnejši potrošnik, ki bi si nabavil ob kakšni posebni priliki manjšo množino vina direktno pri trgovcu, bo pa moral plačati zgoraj omenjeni trošarini v znesku Din 2— do Din 2:50 na liter.

Iz teh izvajanj jasno izhaja, da so oni, ki so brez dvoma v dobri volji, da pomagajo producentu, šli v svoji gorečnosti z ureditvijo banovinske trošarine, kolikor so izpremenili načrt banske uprave Dravske banovine, odločno predaleč. Interesi vinogradnika in vinskega trgovca se tako malo razlikujejo in so tako ozko povezani, da more le upoštevane obeh panog kot enote brez vsakega zapostavljanja koristiti vinogradniku.

Pravilnik o zamenjavi obveznic vojne škode

Finančni minister je predpisal pravilnik o zamenjavi obveznic 2 in pol odstotne loterijske državne rente za vojno škodo. — Pravilnik določa med drugim:

Zamenjava se izvede na ta način, da se za stare obveznice s talonom izdajajo nove z novo kuponsko polo. Za izročene obveznice se izdajajo v prvi vrsti nove obveznice za večje zneske, n. pr. za pet obveznic po 1000 ena obveznica za 5000 dinarjev, seveda pa mora biti skupni nominalni znesek izročenih obveznic enak skupnemu nominalnemu znesku novih obveznic. Nove obveznice bodo opremljene s kuponsko polo za 40 polletnih kuponov in se izdajo za nominalne zneske 1000, 5000 in 10.000 Din. Serije novih obveznic se prične s 5001. Vsaka serija ima tisoč številok od 1 do 1000. Nove obveznice so izdelane na zelo finem papirju in se tudi drugače poskrbljeno, da je njih ponarejanje zelo oteženo. Zamenjava obveznic se prične dne 14. junija in bo brezplačna. Bodoča žrebanja bodo že na podlagi novih obveznic. Prvo žrebanje bo 1. septembra in tega žrebanja se morejo udeležiti le nove obveznice. Tudi obresti se bodo v bodoče plačevale le na podlagi kuponov z novih obveznic. Prvi kupon z novih obveznic zapade že 1. avgusta in kdor hoče te vnovčiti, mora do tega časa obveznice že zamenjati.

S 1. avgustom izgube stare obveznice razen pravice menjave vse druge pravice. Po 1. avgustu se zato ne morejo od drž. in samoupravnih ustanov sprejemati v zastavo ali depozit, niti se ne sme z njimi trgovati na borzah, niti se ne smejo sprejemati za kaveje. Vsi ti posli se morejo opravljati le z novimi obveznicami. Zamenjava starih obveznic pa je mogoča še do 31. julija 1939.

Vsaka obveznica, ki se predloži v zamenjavo, mora imeti talon z isto serijo in številko, kakor obveznica sama. Obveznice brez talona se smejo predlagati v zamenjavo samo oddelku za državne dolgeve s pojasnilom, zakaj ni predložen tudi talon. Davčne uprave ne smejo nadalje sprejemati obveznic, ki so defektne, s katerih ni mogoče natančno spoznati serije

in številke. Tudi takšne obveznice je treba predložiti oddelku za državne dolgeve. V zamenjavo se ne morejo predložiti obveznice, ki so zastarele, ali ki so bile amortizirane v l. 1930. do 1933., končno tudi ne obveznice, ki so bile letos izžrebane.

Ker je treba zamenjati 3:2 milijonov kosov obveznic, se opozarja lastniki, da se strogo ravna po pravilniku. Obveznice zamenjuje oddelke za državne dolgeve po davčnih uradah.

Kdor hoče zamenjati obveznice, mora osebno izročiti podpisano prijavo s seznamom obveznic, ki jih hoče zamenjati. Prijave je treba izročiti davčnim upravam ali pa po pošti oddelku za drž. dolgeve v Beogradu. Banke in ustanove, ki bodo za račun drugih oseb hotele zamenjati obveznice, morajo zahtevati od strank podpisan seznam obveznic, ker je v primeru nepravilnosti za povračilo škode odgovoren predlagatelj in ne lastnik obveznic.

Ustanove in osebe, ki upravljajo in hranijo tuje obveznice, morajo same predlagati obveznice v zamenjavo. Če ne bi pravočasno zamenjale obveznic, so za nastalo škodo odgovorne.

Vsi drž. uradi, samouprave in javne korporacije, banke, sploh vse ustanove ali osebe, ki hranijo in upravljajo obveznice vojne škode zaradi kaveje, depozita, zastave itd., morajo takoj, ko prejmejo nove obveznice, sporočiti lastnikom številke in serije novih obveznic. Oddelke za državne dolgeve sprejema stare obveznice v zamenjavo do 25. avgusta, ko bo vse delo vsled amortizacijskega žrebanja prekinjeno do 1. septembra. Oni, ki bodo izročili v zamenjavo stare delnice do 25. avgusta, dobe nove, če ne bo nobenih posebnih ovir, že do 1. septembra.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobit in svetloliko srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Sebeburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Ekskurzija jugoslovanskih gospodarstvenikov v Poljsko

Že dolgo čutijo naši gospodarski krogi potrebo, da se podrobneje seznani z razmerami na tržiščih Poljske, ker so se poslovne zveze med Poljsko in Jugoslavijo v zadnjem času, kljub svetovni krizi in njenim negativnim vplivom na trgovinske bilance vseh držav sveta, zelo ugodno razvijale. Trgovinski promet med Poljsko in Jugoslavijo ne samo, da se ni v zadnjem času zmanjšal, ampak nasprotno, se je celo povečal.

Devizne omejitve so kolikor toliko zavirale trgovinske odnose, vendar se je iz teh težav našel dokaj ugodni izhod z uvedbo kompenzacijske izmenjave blaga med Poljsko in Jugoslavijo. Ves aparat te kompenzacije se nahaja v rokah Poljske kompenzacijske družbe v Varšavi z ene in Poljsko-jugoslovanskega gospodarskega komiteta v Beogradu z druge strani.

Kompenzacijska trgovina je omogočila kontinuiteto trgovinskih zvez med Poljsko in Jugoslavijo in je v gotovi meri vplivala na poglobitev teh zvez, ker zahteva kompenzacijski sistem absolutno reciprociteto glede vrednosti uvoza, vsled česar je število izvoženih predmetov v stalnem porastu. Za ugoden razvoj poljsko-jugoslovanske trgovine se imamo predvsem zahvaliti aktivnosti Poljsko-jugoslovanskega gospodarskega komiteta v Beogradu, ki je zastavljal ves svoj trud za to, da se ta trgovina čim bolj poglobi. Prav v te svrhe organiziran Poljsko-jugoslovanski gospodarski komitet v drugi polovici meseca avgusta t. l. ekskurzijo jugoslovanskih gospodarstvenikov v Poljsko. Udeleženci ekskurzije obiščejo Katowice, Poznanj, Gdini, Lodz, Varšavo in Krakov. Ekskurzija bo trajala 10 do 12 dni, kljub temu, da je program zelo obširen. Vsi stroški te ekskurzije s plačano karto II. razreda, stanovanjem in hrano, bodo znašali okoli 3.300 Din. Prijave sprejemajo Zbornice TOI, odnosno neposredno Poljsko-jugoslovanski gospodarski komitet v Beogradu, Kraljev trg 5, II. nadstropje.

Adria pravek je boljši

Uspešno delo Kmetijske družbe

V soboto je imela Kmetijska družba, naša najvažnejša kmetijska organizacija svoj občni zbor, ki je dokazal, da je družba srečno premagala dobo krize. Članstvo družbe je naraslo na 8352, ki so organizirani v 380 podružnic. Blagovni oddelke je povečal svoj promet od 7 in pol v letu 1932. na 13:75 milijonov Din v l. 1933. Prišel je tudi z vnovčevanjem živine in perutnine in dosegel v tem pogledu lepe uspehe. Po treh pasivnih letih je dosegla družba zopet čisti dobiček, čeprav še skromen.

Bilanca družbe je ugodna in kaže zboljšanje.

Na občnem zboru se je široko razpravljalo, kako zboljšati cene kmetijskim pridelkom in živini. Soglasno sprejete resolucije zahtevajo: ureditev kreditnih odnosov v državi, novo dovolitev davčne prostosti zadrugam, vsaj vnovčevalnim in kmetijsko prodajnim, omiljenje davčne izterjevalne prakse, odložitve plačila zemljarine, dodeljevanje izvoznih kontingentov predvsem kmetijskim zadrugam, znižanje tarif za kmetijske pridelke, uresničitev zveze Slovenije z morjem in ustanovitev kmetijske zbornice.

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani

priporočila

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke
— kakor tudi razno-
vrstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in
mlini za dišave z električnim
obratom

Telefon št. 26-66. Cenik na razpolago!

Po svetu

Za sirote pone srečencev pri kamniški eksploziji je daroval Nj. Vel. kralj 20.000 Din, banovina pa je nakazala 10.000 Din.

Trgovačka omladina v Novem Sadu je praznovala v nedeljo svojo tridesetletnico in svoj jubilej proslavila tudi z blagoslovitvijo novega trgovskega doma. Jubilejne svečanosti je počastil s svojim obiskom tudi Nj. Vel. kralj.

Prometna konferenca med Jugoslavijo, Avstrijo in Madjarsko se je začela dne 11. t. m. na Sušaku.

Po vladnem predlogu novega volilnega reda za skupščino ima volilno pravico samo tisti, ki biva že eno leto v občini in ne samo pol leta, kakor je zahteval volilni red dosedaj.

Finančni minister je sestavil zakonski načrt o spremembi zakona o državnem računovodstvu. Upajmo, da bo novi zakon v resnici povečal ekspeditivnost v državni upravi.

Turški zunanji minister je na povratku iz Zeneve izjavil beograjskim novinarjem: »Mi na Balkanu smo mnogo srečnejši, kakor pa zapadna Evropa, ker nad Balkanom ni več nobenih oblakov.«

Pariski listi prirčno pozdravljajo prihod ministra Jevtića v Pariz, ker pomeni njegov obisk novo manifestacijo prijateljstva med francoskim in jugoslovanskim narodom.

Maršal Petain je na seji parlamentarnega vojnega odbora izjavil, da je Nemčija danes prav tako oborožena, kakor je bila v letu 1914. Ta izjava je zlasti v Angliji napravila velik vtis.

Minister Röhm je odšel na daljši bolezenski dopust. Listi pišejo, da je njegova bolezen političnega značaja. Röhm je zahteval, da se tudi vojska preorientira v narodno socialističnem smislu in da dobe na njo narodni socialisti odločilen vpliv. Proti temu pa se je uprl vojni minister Blomberg in Hitler je potegnil z njim.

Med Hitlerjem in guvernerjem nemške Državne banke dr. Schachtom je prišlo do ostrega konflikta, ker je Schacht izjavil, da je Nemčija na potu v bankerot in da bo zato odstopil. Hitler mu je nato zagrozil s koncentracijskim taboriščem, ker mora v tretjem carstvu vsakdo ostati na svojem mestu, dokler ni odpoklican.

Teroristična akcija narodnih socialistov v Avstriji se je v zadnjem času silno stopnjevala in je bil vsled tega na več krajih železniški promet ustavljen. Materialna škoda, ki so jo povzročili ti atentati, je zelo velika. Ministrski svet je sklenil, da pridejo vsi teroristi pred preki sod. Veliko število uradnikov je bilo odpuščenih, ker da so bili premalo strogi proti narodnim socialistom. Vprašanje pa je, če bo mogla Dollfussova vlada s strogostjo ustaviti hitlerjevske atentate.

Hitlerjevci hočejo s svojimi terorističnimi atentati doseči zlasti to, da pade tujski promet v Avstriji, za katerega je izdala letos avstrijska vlada velike zneske.

V Avstriji se je v zadnjem času začela močna akcija za prestop iz katoliške v protestantsko cerkev.

Zavod za socialno obnovo je ustanovila bolgarska vlada. Naloga zavoda je, da vodi vse javno življenje v duhu narodne sloge, gospodarske obnove dežele ter zvesto službo narodu in državi.

Bolgarski notranji minister je izdal uredbo, po kateri mora imeti vsaka občina najmanj 5000 prebivalcev, predsedniki občin pa morajo biti juristi s sodnim ali odvetniškim izpitom. Na ta način hoče vlada pomagati brezposelnim juristom.

Število brezposelnih znaša na Bolgarskem 100.000.

S sestavo nove belgijske vlade je povzročil kralj Leopold zopet odstopivšega ministrskega predsednika de Broquevillea.

V lordski zbornici je bila angleška vlada interpelirana, če ji je znano, da se je v Arabiji ustanovil vsled nemške propagande kljukasti mesec.

Predsednik Roosevelt je predložil parlamentu zakonski načrt o socialnem zavarovanju vseh ameriških državljanov in njihovih rodbin.

225 vojnih letal je naročila ameriška vlada. V dveh mesecih pa bo naročila vlada nadaljnjih 200 letal.

Woldemaras je s svojim pučem hotel doseči, da bi Litva zopet nadaljevala s svojo protipoljsko politiko in da bi se orientirala v smislu nemške politike. Oficirji pa so bili proti nemški orientaciji in zato je puč propadel.

Ljubljanska borza

Žitno tržišče

Tendence spremenljiva

Zanimanje je nekoliko popustilo in tudi cene so padle 6. t. m. za 5 par pri kg pšenice in moke, dočim je koroza ostala nespremenjena. Zaključen je bil 4. t. m. eksekutivno le 1 vagon činkvanta.

Zito:

(Cene za 100 kg feo vagon)

Koroza:	Din	Din
popolnoma suha, s kvaliteto garancije za junij, navadna voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni	135—	137-50
Pšenica:		
bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slov. post., plačilo 30 dni	182-50	185—
bačka, 80 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni	185—	187-50
Mlevski izdelki:		
Moka:		
bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	280—	285—
banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	287-50	290—

Lesno tržišče

Tendence nespremenjeno mlačna, povpraševanja neznatna, promet 5 vagonov desk jelka-smreka.

Vsled povišanih carin s strani Italije imajo naši izvozniki silne težkoče tudi pri izvozu blaga, ki je bilo zaključeno še pred uveljavljanjem sedanje carine. Ker se plača carina po težini in ne po meri je zelo težko določiti pravo mero in tudi kalkulacija je precej otežkočena.

Za suhe trame je običajna teža 500 kg na 1 kub. meter. Sicer je ta teža uzualna le za popolnoma suhe in dobro tesane trame, vendar pa prekorači omenjeno težo kub. metrov tramov, ako se zahteva nova produkcija; seveda je diferenca v tem primeru zelo občutna. Če so pa trami prejšnje produkcije, nastanejo prigovori vsled barve, ker niso popolnoma beli kot se zahteva. Isto je pri deskah.

Zdaj se išče in kupuje le najpotrebnejše blago in tudi v tem tičijo velike težkoče. Italijanski trgovci zahtevajo blago postavno namembna postaja, kar je pa pri danih razmerah sila težavno.

V bukovini kupčija popolnoma počiva, ker je carina previsoka in se to blago zaenkrat sploh ne more prodati v Italijo.

V hrastovini se išče le komisijsko blago in pride tu le slavonsko blago v poštev.

Konjunktura v oglju je nekoliko popustila.

(Cena za m ³ franko vagon nakladalna postaja.)		
Smreka, jelka:	Din	Din
Hlodi I., II., monte	100—	120—
Brzjavni drogov	150—	170—
Bordonali merkantilni	135—	160—
Trami merkantilni	150—	160—
Škorete, konične, od 16 cm naprej	270—	300—
Škorete, paralelne, od 16 cm naprej	310—	350—
Škorete, podmerne, do 15 cm	200—	215—
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	250—	280—
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	290—	310—

Bukov:		
Deske-plohi, naravni neobrobjeni	350—	400—
Deske-plohi, naravni, ostrorobi	450—	550—
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni	450—	550—
Deske-plohi, parjeni, ostrorobi	670—	770—
Testoni 3/4, monte	390—	405—
Testoni 1/2, monte	320—	335—

Hrast:		
Hlodi I., II.	250—	260—
Bordonali	800—	900—
Deske-plohi, neobrobjeni boules	820—	900—
Deske-plohi, neobrobjeni merkantilni		
Frizi	700—	730—
Deske-plohi, ostrorobi (podnice)	750—	850—
	500—	600—

Parketi:		
hrastovi, za m ²	45—	60—
bukovi, za m ²	30—	40—
Oglje:		
bukovo za 100 kg	40—	45—
canella za 100 kg	45—	50—

Tudi 14. velesejem — popoln uspeh

Dobre kupčije — Nad 100.000 obiskovalcev

Kakor drugi velesejmi, tako je bil tudi XIV. prirejen pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in pod častnim predsedstvom trgovskega ministra. Ves veliki razstaveni prostor, ki meri nad 40 tisoč kvadratnih metrov, je bil polno zaseden. Že v tem je prvi veliki uspeh velesejma.

Vseh razstavljalcev je bilo 625, od katerih je bilo 411 domačih ter 214 tujih. Od domačih se žal nekatere velike tvornice niso udeležile velesejma in so s tem prelo-mile s svojo lepo tradicijo. Upamo, da na prihodnjem velesejmu ne bodo paradržale s to svojo že vaško mentaliteto in da se bodo zavedale reprezentativnih dolžnosti, ki jih ima vsako veliko podjetje. Tudi naj ne tožijo, če ne bi dosegli v javnosti one podpore, ki jo potrebujejo, če pa tudi same ne izpolnjujejo svoje obveznosti do javnosti. Sicer pa so pokazale tudi slab trgovski talent tvrdke, ki so ostale doma.

Iz tujih držav je bilo zaradi grške razstave največ razstavljalcev iz Grčije. Bilo jih je 91. Iz drugih držav je bilo razstavljalcev: iz Avstrije 51, Nemčije 49, Češko-slovaške 6, Madjarske 4, USA 3, Francije in Švice po 2, iz Danske, Finske, Italije, Španije in Švedske pa po 1 razstavlja-lac.

Tako je tudi letos velesejem podčrtal svoj mednarodni značaj. Pripomniti je treba, da so tuji razstavljalci razstavili večinoma ali visoko kvalitete proizvode, ali pa take, ki jih doma ne izdelujemo.

Vseh obiskovalcev velesejma je bilo nad 100.000. Med temi je bilo mnogo obiskovalcev iz vseh delov države, mnogo pa tudi iz Bolgarske, Avstrije, Francije in Nemčije.

Posebno zanimanje je bilo za lesni oddelek in naš odlično razviti pohištveni obrt ter krasne pletarske izdelke. Prav tako pa je vladalo veliko zanimanje za usnjarstvo in usnjarsko konfekcijo, za papi-rnatro stroko, za novo razvito avtomobil-

sko stroko in za pnevmatiko, za tekstilno in kemično industrijo, za poljedelske stroje, za živilsko, strojno in kovinski indu-strijo ter za raznovrstne nove iznajdbe. V vseh teh panogah so bili doseženi tudi le-pi kupčijski zaključki.

Od tujih razstavljalcev so dosegli poseben uspeh Nemci, ki so tudi izredno za-dovoljni, da so se udeležili letošnjega ve-lesejma. Podrobno o njih uspehih smo že poročali v prejšnji številki. Prav tako tudi o uspehih grške razstave.

Poseben uspeh je doživel letošnji ve-lesejem vsled svojih specialnih razstav. Tu je treba na prvem mestu omeniti karto-grafsko razstavo, ki je dokazala, da je kartografija pri nas na naravnost odlični višini. Veliko pozornost je tudi vzbudila reklamna razstava. Tu treba posebej po-hvaliti naše tiskarne, ki so se izkazale v vsakem pogledu popolnoma enakovredne najboljšim tujim tiskarnam. Upamo, da se bo zato že enkrat nehalo, da bi se tisko-vine naročale v tujini, kar se še vedno dogaja in kar so zagrešile celo nekatere samoupravne institucije. Vsaj od teh bi pač smeli pričakovati malo več nacionalne zavesti. Upamo pa tudi, da bo tudi država bolj upoštevala interese naših odličnih do-maćih tiskarn in jih rešila pred vedno večjim šušmarstvom.

Zanimiva je bila tudi razstava »Žena v poklicu«. Zeleti pa bi bilo, da bi bila ta razstava prihodnjic bolj koncentrirana. — Ruska razstava je s svojimi slikami in iz-delki žela splošno priznanje. Razstava »Ži-valica« pa je že znana po svoji bogati in raznovrstni vsebini.

Obračun XIV. velesejma je torej vse-skozi pozitiven in nov dokaz, da naše go-spodarstvo tudi v času najtežje krize z ne-zlomljivo voljo deluje za napredek naroda. Prihodnja velesejmska prireditelvi bo »Ljubljana v jeseni« v dneh od 1. do 10. septembra.

Britanska vlada proti japonski tekstilni industriji

Ker so se pogajanja japonskih in angleških gospodarstvenikov razbila, je pro-glasil minister Runciman, da je britanska vlada prisiljena, da zaščiti domačo lancashi-resko tekstilno industrijo pred japonsko konkurenco vsaj v kronske kolonijah. Ves uvoz bombažastega in rajonskega blaga v kronske kolonije naj se omeji na povprečni uvoz let 1927. do 1931. — ko je Japo-n-ska razvrednotila svoj denar. Ta kvota ve-lja tudi za vse druge dežele, je pa za ne-katere države, katerih uvoz je pozneje pa-del, celo ugodna, tako da bodo lahko po-dvojile ali potrojile svoj sedanji uvoz. Pri-zadeta je — namerno — predvsem Japo-n-ska. Kvote ne bodo veljale v vseh koloni-jah. Izključena je vsa Vzhodna Afrika, ker zanjo velja pogodba za Kongovo kotlino, ki garantira »odprta vrata« tudi Ugandi, Tanganjiki, Keniji, Njassalandu, Sansibaru in delu Sev. Rhodezije. Sudan, ki tvori kondominij z Egiptom, je prav tako izvzet. Tudi v Hong-Kongu ne bodo uvedli kvot, iz strahu, da bi ne pregnali njegove obšir-ne prehodne trgovine v sosedni kitajski Kanton. Pač pa bodo menda kvote veljale za Malajo, kjer je sicer prehodna trgo-vina tudi prav važna, a Singapore nima tako nevarnega tekmeča, kakor je Kanton za Hong-Kong. Vprašanje Ceylona je še od-prto. Za mandatarne kraje, Palestino, Ka-merun, Togo in Tanganjiko, kvote ne bodo veljale.

Za kolonije je novi zakon vobče neugo-den, ker so dobivale od visoke carine na japonski uvoz velik del svojih dohodkov. Ena sama izmed afriških kolonij n. pr. bo izgubila s tem letno pol milijona fun-tov. Tudi sicer je uspeh tega zakona, kot

pomoč lancashireski tekstilni industriji, precej dvomljiv. Ves uvoz, ki pade pod kvote, znaša nemara 500.000.000 jardov bombaževine, od katerih ima sedaj Lanca-shire nekako 300.000.000 jardov in Japo-n-ska 146 milijonov. Po uvedbi kvote bo sme-la Japonska uvoziti le 54 milijonov jardov; izguba pomeni približno 5 odstotkov nje-nega letnega izvoza in je najbrž ne bo uničila. Ni pa rečeno, da kar izgubi Ja-ponska, dobi Lancashire. Ostane še vedno važna indijska konkurenca in konkurenca drugih evropskih držav. Treba je tudi ra-čunati s tem, da tisti trgi, ki so bili od-prti cenenu japonskemu bombažu, ne bodo vedno v isti meri odprti dražjemu lancashireskemu. Nizke japonske cene so mnogim obubožanim provincam sploh šele omogočile uvoz. Kolonije najbrž ne bodo posebno hvaležne za ta novi zakon, ki ima lahko važne posledice zanje. Lahko pome-ni poskus, ustvariti zaključen imperij in podvreči ekonomske želje kolonialnega prebivalstva interesom angleških produ-centov, lahko pa tudi prvi korak k veliki gospodarski vojni z Japonsko.

Pred pričetkom trgovinskih poga-janj z Italijo

V Rim je odpotovala naša delegacija, da nadaljuje trgovinska pogajanja z Italijo. Naši delegaciji načeluje načelnik v trgo-vinskem ministruvilju Pilja. Gre predvsem zato, da se dosežejo enake ugodnosti za naš les, kakor jih uživa Avstrija. Od uspe-ha pogajanja je odvisen tudi naš lesni izvoz v Italijo.

Žalostna kronika

Društvo industrijecev in veletrgovceev v Ljubljani je izdalo to okrožnico o otvorje-nih in končanih konkurzi in prisilnih po-ravnah izven konkurza za čas od 21. ma-ja do 31. maja 1934.

A. Otvorjeni konkurzi:*

Savska banovina: Reich Milan, kovaški mojster, Zagreb (konkurz se ne otvori vsled pomanjkanja imovine).

Zetska banovina: Nikolić Br. Petko, trg., Podgorica.

Dunavska banovina: Radenković Ivan, trg., Vel. Gradišče.

Moravska banovina: Radosavljević K. Braća, krojači, Aleksinac.

B. Razglašene prisilne poravnave:

Vrbaska banovina: Afgan Braća, Banja-luka.

Drinska banovina: Gojković Luka, trg., Koraj; Horvatić Vilko, urar, Vukovar.

Dunavska banovina: Dimović Desanka, vdova roj. Polit, Novi Sad; Salter Evgen, trg., Novi Sad.

C. Končana konkurzna posto-panja.

Primorska banovina: Krivić Vjekoslav, pok. Jakova, slaščičar, Split; Nikolac Zor-ka, žena Jure, Metković.

Drinska banovina: Petrović Ljubomir, trg., Koceljeva.

Zetska banovina: Lekić Bogić, Mojstir, stavički.

Dunavska banovina: Cimerman Franjo, trg., Temerin; Evetović Nikola, Subotica; Haus Julio, trg., Odžaci; Radović Damjan, poljedelec, Zabari.

Vardarska banovina: Galić Vladislav, tiskarnar, Skoplje.

D. Potrjene prisilne poravnave

Savska banovina: Schreiber Sabina, Za-greb.

Primorska banovina: Begić Jozo, trg., Bročanac-Posušje.

Drinska banovina: Stojković Nikola, ka-pelnik, Sarajevo.

Zetska banovina: Kovačić Svetozar, trg., Kotor.

Dunavska banovina: Blum Josif, mizar, Bačka Palanka; Dimović Vera, trg. Novi Sad; Mandl L. in trgovec Leopold Mandl, Novi Sad; Najman Jovan, mlinar, Rumen-ka; »Nameštaj« Hodovanji, Andor; Popić Milan, lekarnar, Novi Sad; »Roni« Jeno, tr-govec in lastnik »Fotoindustrije« in njego-va žena Šarlota roj. Stajner, Novi Bečej.

* Podatke za Dravsko banovino smo iz-pustili, ker jih objavljamo sproti. Vse po-drobne podatke daje tajništvo društva.

Adria prasek je boljši

Kmetska posojilnica ljub-ljanske okolice, r. z. z n. z v Ljubljani

Dne 7. junija t. l. se je vršil 53. redni občni zbor tega najstarejšega slovenskega denarnega zavoda v Ljubljani. Iz poročila ravnateljstva posnema, da se je zavod vzdržal vsled uvidevnosti pretežne večine vlagateljev brez uporabe zakonite zaščite, katere so se poslužili skoro vsi večji do-mači denarni zavodi. Upravno premoženje izkazuje dne 31. decembra 1933 Din 238 milijonov 135.974-69, Stanje hranilnih vlog v višini Din 216,525.897-81 kaže v prime-ri s prejšnjim letnim znižanje za Din 15 milijonov 979.662-97. Posojila so se vzdr-žala na višini Din 204,649.717-88, naložen denar pa se je znižal na Din 18,224.379-30. Dobiček je dosegel Din 2,104.641-96. Z izvršenimi odpisi in amortizacijami pa se je skril čisti dobiček na Din 152.776-66. Stevilo deležnikov se je zvišalo na 6641. Izkazani rezervni zakladi so se zvišali na Din 10,558.107-94. Poleg teh ima zavod še visoke latentne rezerve v nepremičninah.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s ka-terim pripravite zdravo, izdatno, re-dilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Denarstvo

Zelo optimistična izjava o sanaciji bank

Na nedeljski seji beogradskega bančnega združenja je poročal predsednik združenja dr. Vlada Marković zelo obširno o delovanju bančnega posvetovalnega odbora. Dejal je, da je potrebna novelizacija uredbe o zaščiti denarnih zavodov. Hvalil je energijo trgovskega ministra pri reševanju bančnih vprašanj. Bančni posvetovalni odbor bo razpravljal o oživiljenju denarništva in gospodarstva, o bančnem zakonu in o zakonu o hranilnicah. Do septembra bodo najbrže že izdani potrebni ukrepi za sanacijo in oživiljenje denarništva. V debati so zahtevali nekateri govorniki, da se uprabi tekoči račun pri Narodni banki za kritje kreditnih potreb denarnih zavodov. Dr. Marković je nato nastopil proti vsakemu poizkusu inflacije. Narodna banka bo v kratkem preuredila kreditiranje denarnih zavodov. Razpravljalo se je tudi o uredbi o zaščiti kmeta, ki preprečuje tudi nezadolenim kmetom vsako možnost najetja posojil.

Adria prasek je boljši

Tudi borski bakreni rudniki so začeli oddajati pridobljeno zlato Narodni banki in je ta prejela te dni 50 kg zlata.

Nemška marka je začela na curiški borzi popuščati. V torek je nazadovala od 120.05 na 119, v sredo pa že na 116, da je sedaj 6 odstotkov pod zlato pariteto, ki znaša 123.46.

Nemčija je odpovedala s 30. junijem transferne dogovore s Švico in Nizozemsko.

Finančni minister Imredy je izjavil na seji madjarskega parlamenta, da odklanja vsako inflacijo in tudi inflacijo, s katero naj bi se izvedla javna dela.

Indeksne številke zagrebške delavske zbornice

za april izkazuje te spremembe v primeri z marcem 1934. in aprilom 1933.

I. Indeks cen v veleprodaji:

(22 predmetov, 2 skupini, podlaga 1913 = 100).

	april 1934	marec 1934	april 1933
totalni indeks	76	76	80
indeks v zlatu	1090	1091	1143

II. Indeks v maloprodaji:

(57 predmetov, 4 skupine, podlaga 1914 = 100).

	87	87	93
totalni indeks	1245	1246	1328

Statistika konkurzov in prisilnih poravn

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 31. maja 1934 to statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta):

1. Otvorjeni konkurzi:

V Dravski banovini 3 (6), Savski 4 (3), Vrbaski — (2), Primorski 2 (4), Drinski 1 (1), Zetski 1 (1), Dunavski 3 (3), Moravski 1 (2), Vardarski 3 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (1).

2. Razglašene prisilne poravnave izven konkurza:

V Dravski banovini 7 (4), Savski 3 (1), Vrbaski 2 (2), Primorski 2 (2), Drinski 4 (—), Zetski 1 (—), Dunavski 5 (4), Moravski — (—), Vardarski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (—).

3. Končana konkurzna potopanja:

V Dravski banovini 11 (2), Savski 3 (9), Vrbaski — (—), Primorski 4 (1), Drinski 3 (7), Zetski 1 (2), Dunavski 10 (5), Moravski 4 (7), Vardarski 3 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (—).

4. Potrjene prisilne poravnave:

V Dravski banovini 13 (9), Savski 2 (20), Vrbaski — (1), Primorski 5 (7), Drinski 5 (7), Zetski 3 (4), Dunavski 7 (10), Moravski — (3), Vardarski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (2).

Dobava-prodaja

Razpisane so te licitacije:

Dne 16. jun. pri Ekonom. odd. General. direkcije drž. žel. v Beogradu za dobavo spenjačev v zameno za stare kolesne obrobe; dne 26. junija za dobavo 534 kg žveplene kisline, 11.586 kg solne kisline, 860 kg azotne kisline, 1109 kg karbolne kisline, 94.480 kg kalcinirane sode, 8962 kg kavstične sode, 2250 kg kamene soli, 400 kg kuhinjske soli, 605 kg boraksa v komadih, 220 kg boraksa v prahu, 1161 kg salmijaka v kosih, 3137 kg kalijevega ferocianida, 180 kg amonijaka, 214 kg naftalina, 10.920 kg sadre, 3890 kg mizarskega kleja, 626 kg glicerina, 245 kg vinskega kisa, 1923 kg kolofonije, 3765 kg acetona, 20.570 kg karboleja, 220 kg rumenega voska, 1200 kg praška za kaljenje, 400 kg krezola, 1836 kg lizola, 466 kg formaldehida, 15.303 kg težkega tera, 10.000 kg den. alkohola, 8800 kg kristalne sode, 3045 kg svinčenih cevi, 378 kg svinč. pločevine in 38.313 kg cinkove pločevine; dne 27. junija za dobavo 15.498 kg razne železne žice, 2980 m² razne žične mreže za dimnike, 620 m² žične mreže za pepelnike in 285 m² fine mreže; dne 3. julija za dobavo 4560 m krovnege platna; do 14. julija pa za dobavo 30.990 kg

konsistenčne masti, 280 kg masti za kroglična ležišča, 5500 kg olja za mazanje cil. kompresorjev, 5900 srednje strojnega olja, 10.860 kg avto-olja, 1616 kg vazelina, 134 kg olja za mazanje aparatov, 3400 kg olja za čiščenje, 16.370 kg govejega loja, 4465 zavrtkov stearinskih sveč, 1180 kg olja za hlajenje, 17.606 smolnatih bakelj, 140 kg ribjega olja, 18900 kg olja za pod in 180 kg olja za transformatorje.

(Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri pomožni blagajni finančnega oddelka Generalne direkcije državnih železnic.)

Razno

V visoki starosti 88 let je umrl v Ljubljani bivši predsednik ljubljanskega sodišča Albert pl. Levičnik. Pokojnik si je pridobil velikih zaslug za slovensko uradovanje na sodiščih. Slovel je kot odličen pravnik, v širokih slojih prebivalstva pa je bil znan kot iskren prijatelj revnega ljudstva, zlasti vdov in sirot. Slava njegovemu spominu!

Na Viru pri Domžalah je po daljšem bolehanju umrl Franc Majdič, lastnik valjčnega mlina in tvorničar. Pokojnik je bil mož dela, ki je dvignil svoje podjetje na visoko stopnjo ter ga moderniziral tako popolno, da so bili njegovi izdelki znani daleč naokoli po svoji izvrstni kakovosti. Na zunaj trd in odločen mož, je bil vendar nad vse dobrega srca ter zlasti slovel po svojem slovanskem gostoljubju. Njegov pogreb bo v sredo, dne 13. junija ob 10. dopoldne izpred farne cerkve v Kamniku na tamošnje pokopališče. — Bodi ohranjen pokojnemu Majdiču časten spomin!

V leonišču je umrl šenčurski župnik Ivan Piber, eden predvojnih voditeljev katoliškega gibanja. Bil je krepak mož, močnega značaja, ki ni hodil po izhojenih potih, kar je dokazal tudi po vojni. Slava njegovemu spominu!

Bolgarski kralj je odlikoval večje številke jugoslovanskih inženjerjev.

Sušaske pristanišče nameravajo zvezati z železnico z Martinščico, ki naj postane pomožno pristanišče za Sušak. Stroški nove železniške zveze bi znašali 30 milijonov dinarjev.

Skopljski občini je dovolila Drž. hipotekarna banka posojilo v višini 36 milijonov dinarjev.

Agrarni direktor Stojić, ki je zapleten v afero zaradi begluskih obveznic, se more braniti po razsodbi apelacijskega sodišča na svobodi, če položi kavcijo treh milijonov dinarjev.

Staviskijev agent za časnikarska podjetja je na preiščavi izjavil, da so bili skoraj vsi veliki pariški listi od Staviskija podkupljeni.

Rumunija zgradi veliko tvornico za municijo in je bil v ta namen povečan proračun vojnega ministrstva, proračuni drugih ministrstev pa za isto vsoto zmanjšani.

Veliko tonfilmsko podjetje ustanove v Italiji. Dramatični del bo vodil Reinhardt, glasbeni pa Toscanini.

Vsled prometnih nesreč je bilo lani v Nemčiji ubitih 8000 ljudi, 70.000 pa je bilo ranjenih. Zato je nemška vlada uvedla teden prometne vzgoje, da zniža število nesreč.

»Zeppelin« je preletel pot iz Friedrichshafena v Pernambuco v rekordnem času 78 ur.

V Pošarju so na dnevnem redu izgredi narodnih socialistov. Policija ne interveni- ra niti ob najtežjih nasilnostih hitlerjevcev.

Pošto z raketami nameravajo uvesti v Angliji. V torek je bil izvršen prvi poizkus in je bila prva karta izstreljena po raketi.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 9. junija objavlja med drugim: Zakon o izpremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih — Izpremembe in dopolnitve uredbe o odmeri in pobiranju luksuznega davka — Uredbo o izdajanju dovolitev za prevoz blaga z motornimi vozili — Plačevanje takse za občinski tramvajski promet in občinski lokalni avtobusni promet — Izpremembo pravilnika za izvrševanje proračuna Zveze Sokola kr. Jugoslavije — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Občni zbori

XIV. redni občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani bo v torek, dne 26. junija ob 11. v sejni sobi zavoda v Ljubljani.

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. v Grosupljem ima XII. redni občni zbor dne 26. junija ob 12. v posvetovalnici Ljubljanske kreditne banke.

Zunanja trgovina

Trgovinska pogajanja se začno ta teden med našo državo in Turčijo. Pogajanja se bodo vodila v Ankari.

Avstrijski lesni uvozni kontingent je zvišala Italija od 30 na 33 tisoč vagonov.

Cena pšenice nove žetve, ki jo prevzame Avstrija od Madžarske, je bila v rimskem paktu določena na 20 šilingov loko italijanska meja.

Tržna poročila

Suša povišuje cene

Iz vseh dežel prihajajo poročila o težkih posledicah suše. Sovjeti so že začeli uvažati žito in se je zato podražil kruh v Rusiji od 20 na 60 kopejk za funt. Ta podražitev vvelja za kruh, ki se dobiva na karte, dočim se je v privatni prodaji podražil kruh še v večji meri. — V Ameriki bo letošnji žitni pridelek najslabši v zadnjih 25 letih. — Bolgarska vlada je prepovedala vsak izvoz žita.

Tržne cene v Celju

dne 1. junija 1934.

Govedina: 1 kg volovskega mesa Din 8 do 12, kravjega 7 do 8, vampov 6, pljuč 6, jeter 8, ledvic 10, loja 5.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. Din 12 do 14, II. 10 do 12, jeter 12, pljuč 10.

Svinjina: 1 kg praščjega mesa Din 14 do 18, pljuč 10, jeter 12, glave 8, slanina I. 16 do 17, na debelo 16, suhe slanina 18 do 22, masti 18, šunke 20, prekajenega mesa 16—20, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 12, jezika 18.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 26, suhih kranjskih 30, braunšviških 10, salami 50 do 60.

Perutnina: 1 piščanec od Din 8 do 14, kokoš 20 do 25, petelin 20 do 25, raca 20.

Ribe: 1 kg krapa Din 14, pečenke 10.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 24, čajnega masla 28, masla 22, bohinjskega sira 24 do 28, trapistovskega sira 16—20, ementalke sira —, sirčka 6, eno jajce 0-50.

Pijača: 1 liter starega vina Din 14 do 16, novega 10 do 14, piva 10, žganja 20 do 30.

Kruh: 1 kg belega kruha Din 4, polbelega kruha 3-50, črnega kruha 3, žemlja mala 0-50.

Sadje: 1 kg luščenih orehov Din 36, črešenj 4 do 5, suhih češpelj 7 do 9-50, suhih hrušk 7, 1 limona 0-75.

Program ljubljanske radio postaje

Sreda, dne 13. junija: 22.30: Angleške plošče — 12.15: Glasbene slike A. Ketelbey v reproduc. glasbi — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, reproduc. koncert narodne glasbe — 18.00: Komorna glasba, Radijski kvintet — 18.30: O verstvih (Fr. Terseglav) — 19.00: Radijski orkester — 19.30: Literarna ura: Iz poljske književnosti (France Vodnik) — 20.00: Prenos opere iz Ljubljane. V odmoru: Čas in poročila. Četrtek, dne 14. junija: 12.15: Reproduciran plesna glasba — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, reproduc. operne arije — 18.00: O človeku (dr. Božo Škerlj) — 18.30: Srbohrvaščina (dr. Mirko Rupel) — 19.00: Plošče po željah — 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj) — 20.00: Prenos iz Beograda — 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20. uri

Torek, dne 12. junija: Operna produkcija gojencev drž. konservatorija. — Izven. Cene od 20 Din navzdol. — V Kranju pa gostuje ljubljanska drama s komedijo: Pravica do greha.

Sreda, dne 13. junija: Goljemanov. Red Sreda.

Opera, začetek ob 20. uri: Torek, dne 12. junija: Zaprtó.

Sreda, dne 13. junija: Katja Kabanova. Red C.

FRANC MAJDIČ ml. naznanja v svojem imenu in v imenu vsega ostalega sorodstva prežalostno vest vsem prijateljem in znancem, da je po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere preminul njegov dobri stric, gospod

Franc Majdič

lastnik valjčnega mlina in tovarnar na Viru

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 13. junija 1934., ob 10. uri dopoldne izpred farne cerkve v Kamniku na tamošnje mestno pokopališče.

Na Viru, dne 11. junija 1934.

Mestni pogrebni zavod
v Ljubljani.
Občina Ljubljana.